

T.C.
GİRESUN İL ÖZEL İDARESİ
İL GENEL MECLİSİ
(KÜLTÜR VE TURİZM KOMİSYONU)

Rapor Tarihi : 14/03/2025

Konusu : Meryemana Kaya Tapınağı

**İL GENEL MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
GİRESUN**

İlimiz merkez ilçesi Kale Mahallesi Atatürk Bulvarı Askerlik Şubesi yanında bulunan Meryem Ana Kaya Tapınağı'nın ne durumda olduğu, turistlerin ziyaret edebilmeleri için neler yapılabileceğinin araştırılması ile ilgili önerge komisyonumuza havale edilmiştir.

RAPOR:

Yapılan incelemede; Meryemana Kaya Tapınağı 14.02.1986 tarih ve 1917 sayılı onay ile kültür varlıkları olarak tescillenmiştir. Tapınağın temizliği yapılması, Meryemana Kaya Tapınağı levhasının yazıları silinmiş olduğundan, levhanın yenilenmesi ve İlimize gelen yabancı turistlerin Meryemana Kaya Tapınağına rahat bulması için yön levhalarının sayısı artırılarak, İlimiz turizmüne katkı sağlayacaktır.

MERYEMANA KAYA KİLİSESİ HAKKINDA GENEL BİLGİ

Askerlik Şubesi binasının bitişiğindeki mağara içerisinde yer alan yapı, halk arasında Meryemana Kilisesi olarak bilinir. Yapı hakkında ayrıntılı bilgi veren herhangi bir kitabe ya da dönem kaynağı yoktur. Bazı eski kaynaklarda yapının eskiden "Panaia" ya da Surp Serkis" adı ile anıldığı, üç katlı olduğu ve Meryem Ana adına izafe edilen kutsal suyun şifa dağıttığı ifade edilir. Kilisenin apsis yönündeki mağaradan gelen su, az da olsa akmaktadır. Yapının batı duvarına bitişik çeşmesi, çeşme ile bitişik sarnıcı, sarnıca ulaşan su kanalı günümüze kadar ulaşmıştır.

Kilise, doğu-batı yönünde uzunlamasına dikdörtgen planlı ve tek nefli bir yapıdır. Yapıya, kuzey cephesinin batı kenarında yer alan dikdörtgen formlu ve yuvarlak kemerli açıklıktan girilir. Doğu - batı yönünde uzunlamasına dikdörtgen planlı olan yapı tek neflidir. Nefin ucunda, kademeli bir şekilde daralan apsis yer alır. Naos, batı duvarındaki küçük boyutlu üç adet pencere ile aydınlatılır. Kilisenin zemini, yer yer doğal kayanın düzlenmesiyle, geri kalan yerlerin toprakla doldurulmasıyla oluşturulmuştur. Duvarlardaki niş kalıntıları, naosun üzerinde ahşap aksamli bir kadınlar mahfilinin bulunduğu izlenimi verir. Giresun Müzesi tarafından zeminde gerçekleştirilen kurtarma kazısında, sarnıca giden su kanalı ve üç adet mezar ortaya çıkarılmıştır. Kilisenin bulunduğu mağaranın batısı moloz taş örgülü yığma duvarla kapatılmıştır. Taş araları beyaz renkli harçla derzlenmiştir. Mağaranın doğal kaya olan yüzeyi kısmen sıvanmıştır. Sıvada saman ve koyunyününe benzer katkılar görülmektedir. Sıvanın üzeri kül rengine yakın bir renkle boyanmış, boyanan yüzeyin kenarları koyu mavi bordürle çevrilmiştir. Yapının beşik tonozlu örtüsü, üç farklı yerden kesme taş kemerlerle desteklenmiştir. Kilisenin batı cephe duvarında ve beşik tonozlu üst örtüsünde bazalt taş kullanılmıştır. Bazalt taş, tonozu taşıyan kemerlerde kesme, diğer yerlerde moloz şeklindedir. Kilise içerisindeki duvarlarda yer yer tuğla malzeme kullanıldığı da görülür. Kuzey cephe duvarının üzeri alaturka kiremit ile örtülmüştür. İç mekanda duvar yüzeyleri, içerisinde saman ve koyun yününe benzeyen katkılarının bulunduğu şıma adı verilen beyaz bir malzeme ile sıvanmıştır.

Kilisenin doğusundaki mağaradan gelen su, kilisenin zeminine inşa edilen bir kanal ile sarnıca aktarılmıştır. Sarnıçta toplanan su, sarnıcın bahçeye açılan yüzündeki çeşmeye verilmiştir. Sarnıcın beşik tonoz şeklindeki örtüsü kısmen yıkılmış olup restorasyon çalışmalarında onarılmıştır. Kilisenin altındaki su kanalı ve mezar kalıntılarının daha iyi algılanması için restorasyon aşamasında zemin cam tekstil ile kapatılmıştır. Kilisedeki restorasyon çalışmaları 2013 yılında tamamlanmıştır

Kaynak: Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Meclisimizin bilgilerine arz olunur.

Fuat YURT
Komisyon Başkanı

Sengül ŞAHİN
Başkan Yrd.

Erdal TORUNOĞLU
Sözcü

Eyüp CİFTÇİ
Üye

Abdurrahman GÜL
Üye